

I 1973 blev Skejby den første pension, som fik tilladelse til, at beboerne selv skulle sørge for madlavning, og samtidig blev det tilladt at lade beboere med ren straffeattest flytte ind på pensionen. Denne gruppe fik fra starten betegnelsen "minus-beboere". Hermed skabtes grundlaget for det, som den dag i dag fortsat er pensionens grundprincipper, nemlig *udtyndning og medindflydelse*.

Udtyndningsprincippet bygger på den filosofi, at beboere med ikke-kriminel baggrund har en positiv indflydelse på de kriminelle beboere og sikrer, at kriminelle normer og kultur ikke fastholdes.

Det glæder mig meget, at der kan påvises positive resultater af arbejdet på Pension Skejby.

Resultaterne påvises i et forskningsprojekt, der blev offentliggjort i januar i år. Projektet hedder "Skejby-modellen – et socialt eksperiment om udtynding af kriminelle".

En af hovedkonklusionerne i rapporten er, at recidivprocenten generelt er på 50 for Skejby's klientel og 61 for en kontrolgruppe fra de øvrige pensioner. Undersøgelsen bygger på en samlet undersøgelsesgruppe, der består af i alt 3371 personer, som er blevet observeret i 2 år efter afgang fra pensionerne.

Det arbejde, der foregår på Pension Skejby, er et meget fint eksempel på nogle af de helt grundlæggende principper for Kriminalforsorgens arbejde – nemlig principperne om normalisering og åbenhed. Idéen bag disse principper er, at hverdagen for en indsat så vidt muligt skal ligne hverdagen udenfor, og at de dømte skal have mulighed for at knytte og vedligeholde forbindelsen til det almindelige samfund.

Dette er bærende principper, hvad enten det drejer sig om f.eks. besøg, udgang til arbejde og uddannelse, prøveløsladelse, afsoning i fodlænke eller afsoning på pension.

Pension Skejby er helt speciel i den henseende, at afsonere får mulighed for at bo sammen med unge, der ikke er kriminelle, og som er under uddannelse eller i arbejde. Evalueringen har sandsynliggjort, at modellen kan medvirke til at få flere på rette spor, få flere i uddannelse og bidrage til at mindske tilbagefald til ny kriminalitet.

Men det er vigtigt at forstå, at det centrale på Pension Skejby er at skabe en positiv kultur blandt de indsatte, så de bliver modtagelige for at se nye muligheder. Dette gøres gennem en pædagogisk tilgang, der vægter individualitet, medindflydelse og ansvar.

Modellen med at lade ikke-kriminelle bo sammen med de kriminelle er altså blot ét element i et bredere koncept.

Endvidere skal man huske, at det i evalueringen understreges, at konceptet kun er muligt, fordi medarbejdere og ledelse på stedet går hundrede procent ind for netop denne idé, og arbejder som ildsjæle for den. Denne understregning er vigtig, fordi den fortæller os, at vi ikke kan forvente succes blot ved uden videre at udbrede ordningen.

I forhold til en udbredelse af Skejby-modellen til Kriminalforsorgens øvrige pensioner er det derfor vigtigt for mig at fremhæve, at de enkelte pensioner har forskellige målgrupper og pædagogiske tilgange, som de hver især går ind for og arbejder ud fra, og som har deres berettigelse overfor forskellige grupper af indsatte.

For eksempel arbejder Pension Lysholmgård i Hvidovre målrettet på at få indsatte løsladt til job og uddannelse. Det gør de blandt andet ved at kombinere selvudvikling med et uddannelses- og virksomhedsnetværk, der kan forbedre mulighederne for arbejds- og uddannelsespladser.

Pension Engelsborg i Lyngby har nu i godt et år kunnet tilbyde indsatte at afsone sammen med deres børn i et familiehus. Her har forældre og børn mulighed for at genopbygge en fælles hverdag, og der arbejdes meget målrettet på at udvikle stabile og trygge rutiner, som kan fastholdes efter løsladelse. Det arbejde er ved at blive evalueret, og her vil vi forhåbentlig også se gode resultater.

På Kontrakt pension Fyn, hvor der også er en evaluering på trapperne, har man særlig fokus på udslusning af stofmisbrugere. Andre pensioner har særlig erfaring med at have indsatte med bestemte typer af kriminalitet.

Det kan i tilknytning til understregningen af, at Skejby-modellen ikke blot ukritisk kan udbredes til andre pensioner, tilføjes, at flere af pensionerne ligger på landet, hvor det umiddelbart vil være vanskeligt at rekruttere de ikke-kriminelle beboere, da disse primært findes blandt studerende.

Jeg mener på den anførte baggrund, at en udbredelse af Skejby-modellen er et spørgsmål, der skal tages stilling til i forbindelse med den generelle udvikling på pensionsområdet. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Kriminalforsorgens otte pensioner med i alt 180 pladser – efter tre år med faldende belæg – nu oplever en stigning i tilgangen, således at den gennemsnitlige udnyttelse i 2006 foreløbig er helt oppe på næsten 95 %.

Dette høje belæg gør det under alle omstændigheder uhensigtsmæssigt at bruge pladser til ikke-kriminelle i de eksisterende pensioner.

Men det er klart, at hvis det på et tidspunkt er hensigtsmæssigt og muligt at etablere en ny pension, så skal Skejby-modellen overvejes.

Det endelige valg af pensionstype må imidlertid afhænge af en konkret vurdering af behov og rammer. For eksempel er Skejby-modellen kun en mulighed, hvis pensionspladserne primært mangler i de store byer med mange uddannelsesinstitutioner.

Endelig skal man huske på, at Skejby-modellen også vil være en dyr model at udbrede, fordi den kræver etablering og drift af pladser til ikke-kriminelle. Prisen per indsat bliver altså noget højere.

Jeg har bedt Kriminalforsorgen om at følge udviklingen på pensionsområdet nøje med hensyn til antallet af pladser og indholdet

på de enkelte pensioner - ikke mindst med henblik på at nedbringe tilbagefaldet til kriminalitet.